הסעות תלמידים ועובדי הוראה למוסדות חינוך רשמיים

1. רקע

הסעת התלמידים במערכת החינוך מסייעת ליישום חוק חינוך חובה, ומטרתה להבטיח הגעה סדירה של התלמידים למוסדות החינוך. ההסעות מתבצעות עפ"י אמות מידה שנקבעו לצורך זה . מערך ההסעות נועד לתת מענה במקרים המפורטים להלן:

א. לתלמידי החינוך הרגיל שאין מוסד חינוך באזור מגוריהם או שמוסד החינוך נמצא במרחק גדול מהמרחק שנקבע בתקנות הרישום (על תלמידים אלה ללמוד בבית הספר הקרוב ביותר לביתם או באזור הרישום שנקבע להם ברשות או ברובע מגוריהם או בהתאם למיפוי הבין־יישובי)

ב. לתלמידים עם מוגבלויות הלומדים במסגרות ובכיתות חינוך מיוחד בהתאם למוגבלויות השונות ולצורכיהם ובכפיפות להוראות בסעיף 1.2-19 בחוזר הוראות הקבע נט/8(א), "שיבוץ תלמידים במסגרות החינוך המיוחד"

ג. לתלמידים עם מוגבלויות הלומדים בכיתות רגילות במסגרות חינוך רגילות, בהתאם להנחיות בהוראה זו.

2. הסעות תלמידים

2.1. כללי - קנה המידה לזכאות

משרד החינוך משתתף בעלות הוצאות הסעה מאורגנת לתלמידי החינוך המיוחד בהתאם לתבחינים שיפורטו בהוראה זו והחזר הוצאות נסיעה לתלמידי החינוך הרגיל כפי שיפורטו בהוראה זו, כדי להבטיח הגעה סדירה של התלמידים למוסדות החינוך בהם הם לומדים.

ההסעות המאורגנות מתבצעות בהתאם לשעת פתיחת הלימודים הרשמית שהיא 8 בבוקר

סוג היישוב/המוסד

הסעות תלמידים מאושרות רק אם הם מתגוררים ביישוב שתושביו יושבים בו כחוק והם מוסעים למוסדות חינוך הפועלים ביישובים שהוקמו כחוק. כמו כן, ההסעות מאושרות רק למוסדות חינוך בעלי רישיון בתוקף מטעם משרד החינוך ובפיקוח של משרד החינוך.

סוג הדרך

ההסעות תאושרנה רק אם הן מתבצעות בדרכים המאפשרות מעבר בתנאי דרך סבירים.

איסוף והסעה לבית הספר ופיזור בסיום הלימודים

א.על מנהלי בתי הספר לבנות את מערכת השיעורים בצורה היעילה ביותר, באופן שיהיה אפשר להסתפק באיסוף אחד למוסד החינוך ובפיזור אחד בלבד ממנו. במוסדות חינוך רגילים שיש בהם כיתות חינוך מיוחד ותלמידים עם מוגבלויות המשולבים בכיתות רגילות יאושרו כמה פיזורים עם הצגת מערכות שעות, בתנאי שאין אפשרות לבצע שילוב עם מוסדות חינוך אחרים.

ב.בכל מקרה תאושר הסעת איסוף אחת בלבד. אם מספר התלמידים מחייב שימוש ביותר מכלי רכב אחד, אפשר לפצל את האיסופים.

ג.כמו-כן לא יקוימו שיעורים במקצועות חובה בשעת אפס המחייבים קווי הסעות נוספים או מיוחדים.

2.2. ארגון ההסעות וביצוען

א. 1)חובת ארגון ההסעות וביצוען חלה על הרשות המקומית שהתלמידים מתגוררים בתחומה. בכל מקרה, משרד החינוך אינו נוטל חלק בארגון ההסעות, אלא משתתף במימונן בלבד.

2)לא תתבצענה הסעות באורח ישיר על ידי מוסדות חינוך, אלא רק על ידי הרשויות (מקומיות או אזוריות). לפיכך גם לא תועבר שום השתתפות ישירות למוסדות החינוך, אלא רק לרשויות.

3)למען הסר ספק, המשרד לא ישתתף במימון הסעות המבוצעות באורח ישיר על-ידי הורים ו/או בני משפחה שאינם מורשים להסעה בשכר על פי תקנות התעבורה.

ב. 1)השתתפות המשרד תינתן רק בעבור מסלולי נסיעה העומדים בקני המידה לזכאות המפורטים בחוזר זה. אישורים אלו ניתנים על ידי ועדת ההסעות המחוזית. אין בביצוע הסעה כלשהי על ידי הרשות המקומית כדי לחייב את משרד החינוך להכיר בה או להשתתף במימונה. רשות מקומית המבצעת הסעות שלא אושרו על ידי ועדת הסעות מחוזית או מרכזית עושה זאת על חשבונה, ואינה זכאית לכל השתתפות של משרד החינוך.

2)ברשויות מקומיות המתוקצבות על ידי המשרד על בסיס של עלות נסיעה לתלמיד ליום תאושר השתתפות המשרד על פי מספר התלמידים הזכאים, בהתאם לכללי הזכאות המפורטים בהוראה זו.

3)על רשות מקומית המקבלת אישור להשתתפות המשרד בהוצאות הסעה או החזר הוצאות נסיעה להשתתף בעלות.

4)הרשות המקומית תקפיד לדווח למשרד על ביצוע בפועל של ההסעות ועל כל שינוי שחל בסדרי ההסעה, במספר התלמידים המוסעים וכדומה.

2.3. שיעורי ההשתתפות של משרד החינוך

להלן שיעורי ההשתתפות של משרד החינוך בהוצאות של הרשויות המקומיות:

הרשות המקומית	שכבת הגיל	אחוז ההשתתפות	אחוז ההשתתפות מחוץ לרשות בעלות פר מסלול (במסלולים שמוסעים בהם תלמידים עם מוגבלויות בלבד)	אחוז ההשתתפות מחוץ לרשות בעלות פר תלמיד (בהעדר מוסד חינוך מתאים ברשות)
מועצות מקומיות ועיריות נטולות מענק	גן-י'	40%	50%	85%
	י"א-י"ב			50%
מועצות מקומיות ועיריות המקבלות מענק	גן-י'	50%	60%	85%
	י"א-י"ב			50%
רשויות מדד משולב*	כל שכבות הגיל	80%		
מועצות אזוריות	גן-י'	85%		
מועצות אזוריות	י"א-י"ב	50%		
הסעות ממוגנות ירי	כל שכבות הגיל	90%		

* מדד משולב:

רשויות מקומיות שמתקיימים בהן שלושה תנאים מצטברים -

-מספר תושבים עד 75,000

-אשכול סוציו-אקונומי 3-5

-מענק איזון של משרד הפנים מ-300 ש"ח לתושב לשנה -

רשויות מקומיות שמתקיימים בהן שלושה תנאים מצטברים

- מספר תושבים מעל 75,000; - אשכול סוציו אקונומי 1 – 2; - מענק איזון של משרד הפנים מ- 300 ₪ לתושב לשנה.

2.4. הנוהל לפרסום מכרז ולחתימת הסכם עם חברות הסעה

המכרזים לביצוע הסעות והחוזים עם המסיעים המבצעים את ההסעות יהיו אך ורק על פי נוסח שהוסכם בין משרד החינוך, מרכז השלטון המקומי וארגון המועצות האזוריות ומופץ בין כל הרשויות המקומיות בארץ.

2.5. ועדת הסעות מחוזית

א.בכל מחוז תפעל ועדת הסעות בהרכב מנהל גף ההסעות וההקצאות וגזבר המחוז.

ב.הוועדה תדון בבקשות הרשויות מדי שנה, לקראת תחילת שנת הלימודים. **אישור של זכאות תלמיד להסעה ו/או אישור של קו הסעה תקף לשנת לימודים אחת בלבד, או לפרק זמן קצוב אחר, קצר יותר**.

ג.לתלמידי החינוך המיוחד תאושרנה הסעות גם בימי חופשות החגים והקיץ, על פי המפורט בחוזר מנכ"ל מיוחד בנושא זה המתפרסם מעת לעת.

ד.ועדת ההסעות תפעל כוועדת הקצבות לכל דבר ועניין.

ה.הוועדה המחוזית תדריך את הרשות המקומית בכל הבעיות הקשורות בהסעה. הוועדה תקפיד על הגשת החומר על ידי הרשות בהתאם להנחיות.

2.6. ועדת הסעות מרכזית

א.רשות מקומית המעוניינת לקבל את השתתפות המשרד בהסעות שאינן עונות על קני המידה שפורטו לעיל רשאית לפנות אל ועדת ההסעות המרכזית. הפנייה תיעשה באמצעות הוועדה המחוזית ועל גבי טופסי בקשה שאפשר להשיג בלשכה המחוזית של משרד החינוך.

ב.חריגות מקני המידה לזכאות או משיעורי ההשתתפות בהסעות למוסדות חינוך ממלכתיים חרדיים תובאנה לפני מנהל האגף להסעות ולהצטיידות, והוא יטפל בהן במסגרת ועדת הסעות מרכזית, בהרכב זה: מנהל מינהל הפיתוח, מנהל האגף להסעות ולהצטיידות ו/או סגנו, נציג חשב המשרד, נציג המינהל לכלכלה ולתקציבים במשרד ונציג משרד האוצר. במידת הצורך יוזמן לדיון גם נציג הרשות המקומית ו/או נציג הוועדה המחוזית.

ג.למען הסר ספק יודגש כי הגוף המאשר הסעות הוא ועדת הסעות מחוזית ו/או ועדת הסעות מרכזית.

2.7. אוכלוסיות התלמידים הזכאים להשתתפות המשרד בהסעה

2.7.1תלמידים בגיל חובה בחינוך הרגיל

בית המשפט העליון קבע (בערעור עע"ם 1761/12) כי "הזכות לחינוך חינם אינה כוללת את הזכות למימון הסעה לבית הספר". עם זאת, המשרד משתתף בהוצאות הסעה לגני חובה ולבתי ספר רשמיים בלבד, מכיתה א' עד כיתה י' ועד בכלל בהתקיים התנאים הבאים:

עיריות ומועצות מקומיות

א. התלמידים לומדים בהתאם לאזורי הרישום. ברשות מקומית שבה יש פתיחה מבוקרת של אזורי רישום, השתתפות המשרד תהיה במוסד הלימודים הקרוב ביותר לבית התלמיד.

ב. התלמידים לומדים בהתאם למיפוי הבין-יישובי שנקבע על ידי אגף המיפוי והתכנון במשרד בהיעדר מוסד חינוך מתאים ביישוב שהם מתגוררים בו.

המיפוי הבין-היישובי אינו מבטל את הצורך בעמידה בתבחיני המרחק.

ג. התלמידים עומדים בתבחין המרחק. **המרחק המצדיק השתתפות בהוצאות ההסעה:**

-לתלמידים מגן חובה ועד כיתה ד' (שמוסד החינוך שהם לומדים בו נמצא במרחק הליכה של מעל 2 ק"מ

-לתלמידים מכיתה ה' עד י' שמוסד החינוך שהם לומדים בו נמצא במרחק הליכה של מעל 3 ק"מ.

-לתלמידים בכיתות י"א-י"ב שאין מוסד חינוך בזרם החינוך שבו הם לומדים ברשות שבה הם מתגוררים והם לומדים במוסד חינוך מחוץ לרשות ובהתאם למיפוי הבין־יישובי ושמוסד החינוך נמצא במרחק הליכה של מעל שלושה ק"מ.

מועצות אזוריות

א. תלמידי גן חובה עד כיתה י', בתוך יישוב מגוריהם: בהתאם לתבחין המרחק

ב. תלמידי גן חובה עד כיתה י"ב הלומדים מחוץ ליישוב מגוריהם: ללא צורך בעמידה בתבחין המרחק.

2.7.2למרות הרחבת חוק חינוך חובה לגילאי 3-4 אין השתתפות במימון הסעות לילדים אלה עקב בעיות בטיחות הכרוכות בהסעתם. כמו כן, למרות הרחבת חוק חינוך חובה עד כיתה י"ב אין השתתפות במימון הסעות לתלמידי כיתות י"א-י"ב בתוך יישוב המגורים.

2.7.3במקרה של צורך בהסעת תלמידים מרשות מקומית אחת לרשות מקומית אחרת, הנובע מהיעדר בית ספר מתאים ברשות שבה התלמידים מתגוררים, **לא תהיה גבייה מן ההורים** בעבור ההסעה. זאת גם אם מדובר בשני יישובים שונים השייכים מוניציפלית לאותה רשות מקומית. במקרה כזה, וכאשר הרשות מבקשת את השתתפות המשרד, תתחלק עלות ההסעה בין הרשות המקומית ובין משרד החינוך בהתאם לשיעורי ההשתתפות המקובלים.

2.7.4הסעות תלמידים ארמים

א.בחודש ספטמבר 2014 הכיר משרד הפנים בקיומו של לאום ארמי ואפשר את הרישום במרשם האוכלוסין של הלאום הארמי לאחר שמצא כי מתקיימים לגביו התנאים הנדרשים להוכחת קיומו של לאום: מורשת היסטורית, דת, תרבות, מוצא ושפה משותפת. לעת הזו אין אפשרות לקבוע אם החינוך במגזר הערבי או החינוך במגזר היהודי מתאים יותר לתלמידים ארמים, ולפיכך תינתן לתלמיד ארמי אפשרות לבחור איזה מהם הוא המתאים לו.

ב.במצב דברים זה ישתתף משרד החינוך בעלות ההסעות של תלמידים ארמים לבית הספר במגזר היהודי או במגזר הערבי הקרוב ביותר למקום מגוריהם על פי בקשה של הרשות המקומית, שהיא האחראית לנושא הסעת תלמידים, בתנאי שמתקיים ביחס למוסדות החינוך האמורים תבחין המרחק כמפורט בסעיף קטן 2.4 לעיל.

2.7.5תלמידים הלומדים בחוות חקלאיות, במרכזים ימיים, במרכזים טכנולוגיים מקצועיים (מט"ם) ובמסגרות למחוננים

א)עבור הסעות למוסדות החינוך האלה תינתן השתתפות המשרד, בתנאי ששיעורים אלה הם חלק בלתי נפרד מתוכנית הלימודים המאושרת.

ב)המשרד ישתתף בעלות ההסעות של **תלמידים מחוננים** אם הם אובחנו כמחוננים על-ידי האגף למחוננים ומצטיינים של המשרד והם לומדים בבית הספר שנקבע על-ידי האגף. השתתפות המשרד תינתן הן בעבור תלמידים מחוננים הלומדים במסגרות למחוננים פעם בשבוע והן בעבור תלמידים מחוננים הלומדים במסגרת למחוננים במהלך כל ימות השבוע.

ג)השתתפות המשרד בהסעת מחוננים תהיה בהתאם לכללי ההשתתפות המקובלים, דהיינו בהתאם לשיטת ההתחשבנות המקובלת ברשות (לפי תלמיד ו/או לפי מסלול) ובהתאם לשיעור ההשתתפות המקובל ברשות.

ד)מרחקי הנסיעה המצדיקים הסעה יהיו בהתאם לכללים המופיעים בהוראה זו למעט לגבי החוות החקלאיות והמרכזים הימיים שתלמידים הלומדים בחווה חקלאית או במרכז ימי זכאים להחזר הוצאות נסיעה פעם בשבוע

ה)מנהלי החוות נדרשים לתכנן מערכת שיעורים באופן ששעות הלימוד שהתלמיד יהיה זכאי להן תרוכזנה ביום אחד ברציפות. הרשות המקומית תתכנן את מערך ההסעות עם מנהל החווה, במידת האפשר, בצורה יעילה וחסכונית (הסעה מרוכזת של תלמידים מאותו יישוב או מאותו מוסד).

ו)כאמור, שיעור ההשתתפות של המשרד יהיה השיעור הרגיל המקובל. לא תינתן השתתפות בהסעות תלמידים לשיעורים ולחוגים מקצועיים אחרים.

2.7.6תלמידים השוהים בפנימיות, בהוסטלים או בקרב משפחות אומנות או מאמצות

הפנימייה, ההוסטל וכיו"ב נחשבים מקום מגוריו של התלמיד. לפיכך חובת הסעתם של תלמידים השוהים בפנימיות, בהוסטלים או אצל משפחות אומנות/מאמצות חלה על הרשות המקומית שבתחום שיפוטה התלמיד מתגורר, כאמור לעיל.

סעיף 3(א1) לחוק הסעה בטיחותית לתלמידים ולפעוטות בעלי מוגבלות, התשנ"ד-1994 מחייב כל רשות מקומית השולחת ילד בעל מוגבלות למעון הנמצא בתחום שיפוט של רשות מקומית אחרת להשתתף בהוצאות ההסעה והליווי של הילד למוסד החינוך וממנו, החלות על הרשות המקומית האחרת. לגבי תלמידי החינוך המיוחד השוהים במוסדות הנ"ל יהיה שיעור ההשתתפות של המשרד בהוצאות ההסעה 100% בעבור התלמידים שהוריהם הביולוגיים אינם מתגוררים ביישוב שהמוסד לחינוך מיוחד נמצא בו.

המשרד אינו משתתף בעלות ההסעה המאורגנת/החזר הוצאות נסיעה מבית התלמיד לפנימייה ובחזרה מהפנימייה לבית התלמיד.

2.7.7תלמידים הבוחרים ללמוד בבתי ספר על-אזוריים, ניסויים וייחודיים וממ"ד תורניים

המשרד אינו משתתף במימון הסעות של תלמידים הבוחרים ללמוד בבתי ספר על-אזוריים, ניסויים וייחודיים ובבתי ספר ממ"ד תורניים שמונהגת בהם הפרדה בין המינים.

2.7.8תלמידי החינוך הרגיל הלומדים במוסדות המוכר שאינו רשמי השייכים למחוז החרדי

ההסעות בחינוך המוכר שאינו רשמי בפיקוח של המחוז החרדי תטופלנה ותאושרנה על ידי המחוז החרדי, בהתאם להנחיות המפורסמות על-ידו, ולפיכך לא תטפלנה בהן הוועדות המחוזיות.

2.8. תלמידי החינוך המיוחד

2.8.1

א. המשרד משתתף בהוצאות של הסעת תלמידים עם מוגבלויות בגיל 3–21 לכל המאוחר למוסדות החינוך על פי החלטת ועדת אפיון וזכאות, ועדת שיבוץ ותקנות הרישום ובהתאם לכללים שלהלן:

תנאי לקבלת השתתפות משרד החינוך בעלויות ההסעה הוא כי ועדת השיבוץ ברשות שיבצה את התלמיד במסגרת החינוך המתאימה הקרובה ביותר לביתו.

ב. בהתאם לתיקון 11 לחוק החינוך המיוחד, החל משנת הלימודים תש"ף החלו את תפקידן ועדות אפיון וזכאות. ועדות אלה קובעות את סל שירותי החינוך המיוחד שכל תלמיד זכאי לו.

השתתפות המשרד בהחזר ההוצאות של הסעה מאורגנת/ החזר הוצאות נסיעה היא בהתאם לכללי השיבוץ במסגרות החינוך המיוחד ולכללי הרישום במסגרות חינוך רגילות. תלמיד שבחר ללמוד בכיתת חינוך מיוחד יחזור לרשות לוועדת שיבוץ כדי לקבוע את מוסד החינוך שהוא ישובץ בו. תלמיד שבחר ללמוד בחינוך רגיל יחזור לרישום במחלקת הרישום ברשות. זכאות התלמיד להסעה תיבחן ללא קשר לסוג המסגרת שיבחר ללמוד בה (חינוך רגיל, כיתה מיוחדת במסגרת חינוך רגיל או כיתה מיוחדת במסגרת חינוך מיוחד).

ג. תנאי לקבלת השתתפות משרד החינוך בעלויות ההסעה הוא כי ועדת השיבוץ ברשות שיבצה את התלמיד במסגרת החינוך המתאימה הקרובה ביותר לביתו. תלמיד החינוך המיוחד ששובץ לגן חינוך מיוחד במרחק של עד 25 ק"מ מביתו, וכן תלמיד החינוך המיוחד ששובץ בכיתת חינוך מיוחד במרחק של עד 35 ק"מ מביתו, תיבחן זכאותם להסעה ותאושר על ידי ועדת ההסעות המחוזית, בתנאי שאין מסגרת מתאימה קרובה יותר. כל בקשה לקבלת השתתפות משרד החינוך בהוצאות הסעה מאורגנת או החזר הוצאות נסיעה לגן חינוך מיוחד במרחק העולה על 25 ק"מ מבית התלמיד, וכן כל בקשה להשתתפות משרד החינוך במימון הוצאות הסעה לכיתת חינוך מיוחד במרחק העולה על 35 ק"מ מבית התלמיד, תיבחן בוועדת ההסעות המחוזית ובמידת הצורך תעלה לדיון בוועדת ההסעות המרכזית.

ד. המשרד משתתף בעלות של הוצאות הסעה/נסיעה עד כיתה י"ב לתלמידים עם מוגבלויות הלומדים במסגרות חינוך רגילות, שמתוקף זכאותם בוועדת אפיון וזכאות לומדים בכיתות חינוך מיוחד או בכיתות רגילות, ובתנאי שהם עומדים בתבחינים המופיעים בהוראה זו.

ה. המשרד משתתף בעלות של הוצאות הסעה מאורגנת למסגרות המשך פעמיים בשבוע לכל היותר, בשתי הסעות ביום, כמפורט להלן:

- יציאה למקומות עבודה ולדירות אימון: לגילאי 16–21

- יציאה לשירות לאומי ולמתקנים צבאיים: לגילאי 18–21.

ו. המשרד משתתף בהוצאות ההסעה למועדוניות המופעלות על ידי משרד הרווחה בעבור תלמידים עם מוגבלות שכלית בינונית וקשה בלבד.

ז. המשרד אינו משתתף בהוצאות ההסעה של תלמידים עם מוגבלויות לטיפולים רפואיים, פרה-רפואיים וכיוצא באלה.

ח. המשרד משתתף בעלות הוצאות ההסעה של תלמידים למרכזי למידה במחלקות שיקום בבתי חולים ולמרכזים פסיכיאטריים, בהתקיים התנאים האלה:

1. הסעות התלמידים יתקיימו בין השעות 8:00 בבוקר ל-16:00 אחה"צ לכל המאוחר. 2. מאושרות עד שתי הסעות ביום לתלמיד. 3. הסעת התלמיד תאושר בכפוף להצגת מערכת שעות אחת, עם קבלת התלמיד למרכז השיקום או למרכז הפסיכיאטרי. 4. במידת הצורך תאושר הסעת התלמיד הן למוסד החינוך שהוא רשום בו והן למרכז השיקום או למרכז הפסיכיאטרי בכפוף לתנאי ב-2 לעיל. 5. המשרד משתתף בעלות של הוצאות ליווי לתלמידים המוסעים למרכזים פסיכיאטריים, למעט מרכזים להפרעות אכילה. 6. המשרד משתתף בעלות של הוצאות ליווי לתלמידים המוסעים למרכזי יום שיקומיים, בכפוף להצגת מסמכים רפואיים ולאחר בחינת הבקשה. 7. ההסעות יאושרו לכל המאוחר עד 15.8 .

ט. **הסעות תלמידים לבחינות בגרות**

המשרד משתתף בעלות הסעה נוספת (איסוף ופיזור) לתלמידים עם מוגבלויות הנבחנים בבחינות בגרות המתקיימות בשעות הצהריים או בשעות אחר הצהריים, במהלך שנת הלימודים ולאחר 20 ביוני. בעת הגשת הבקשה על הרשות לצרף אישור המעיד כי התלמיד נבחן בבחינת בגרות במועד המבוקש.

י. המשרד משתתף בעלות ההוצאות של הסעה מאורגנת/החזר הוצאות נסיעה לתלמידי החינוך המיוחד הלומדים במסגרת "מגמה לעתיד" (קוד כיתה 49) ולגופים קולטים (מקומות התנסות) בטווח הגילים 21- 18 שיש להם החלטת ועדת זכאות ואפיון בתוקף. ההסעה או החזר הוצאות הנסיעה יינתנו בתנאי שהתלמיד לומד בכיתה המתאימה הקרובה ביותר לביתו.

(בקשה להשתתפות בהוצאות הסעה או להחזר הוצאות נסיעה למסגרת חינוך מרוחקת כשקיימת מסגרת חינוך קרובה מתאימה או למסגרת חינוך קרובה המרוחקת למעלה מ־35 ק"מ מבית התלמיד תעלה לדיון בוועדת הסעות מחוזית ובמידת הצורך לדיון בוועדת חריגים. על ההסעה לעמוד בכללים ובהנחיות המפורטות בהוראה זו.

המשרד משתתף בעלות הוצאות הסעה מאורגנת/החזר הוצאות נסיעה ל"גופים קולטים" כפי שהותאמו לתלמיד כחלק מהתוכנית האישית שלו. על צוותי החינוך לתעדף את בחירת "הגוף הקולט", נוסף על שיקולים המקצועיים, באופן הזה:

1) התלמיד יתנסה ב"גוף קולט" בסמוך למסגרת החינוך שהוא לומד בה;

2) התלמיד יתנסה ב"גוף קולט" בסמוך למקום מגוריו.

יא. הסעה לתפילה של תלמידים עם מוגבלויות הלומדים בבתי ספר רגילים בהתאם להוראת קבע 0043 – החלפה "שעות הפעילות במוסדות החינוך הרשמי של מדינת ישראל" סעיף 4.3.1(ג) "בבתי הספר המקיימים תפילה מדי יום, אפשר להתחיל את יום הלימודים לפני השעה 8:00 לצורך תפילה, אך לא לפני השעה 7:00. הקצאת שעת הלימודים היא לצורך תפילה בלבד ואין לקיים בה לימודים מכל סוג שהוא". לפיכך המשרד משתתף בעלות הוצאות הסעה מאורגנת או החזר הוצאות נסיעה לתפילה, לתלמידים עם מוגבלויות הלומדים בכיתות רגילות או בכיתות חינוך מיוחד בבתי ספר רגילים.

השתתפות המשרד היא אם מתקיימים התנאים המצטברים האלה:

1. יש לוודא מול קב"ט הרשות כי מתקיימים סידורי האבטחה הנדרשים כפי שנקבעו בהוראת מנכ"ל תשע"ג/2(א) 2. תלמיד עם סל אישי שאושרו לו שעות סייעת או תלמיד הלומד בכיתת חינוך מיוחד, יש לוודא לגביהם כי איש צוות בית הספר או סייע יקבלו אותו ויובילו אותו לכיתת התפילה, בהסתמך על הוראת קבע 1.2 39 – החלפה "סייעות במוסדות החינוך המיוחד וסייעות לתלמידים משולבים בחינוך הרגיל".

2.8.2קיצור יום הלימודים

בהתאם להנחיית המינהל הפדגוגי, אישור לקיצור יום לימודים לבקשת הורים לא יחייב את המשרד או את הרשות בהסעה נוספת. ההורים ייקחו על עצמם ועל אחריותם את ההסעה בשעה המבוקשת. אולם בקשות לקיצור יום לימודים הנובעות מאי-יכולתו של התלמיד לשהות במוסד החינוך יום שלם מטעמים התנהגותיים, רגשיים או בריאותיים יידונו בוועדת ההסעות המרכזית. הגשת הבקשה לוועדה תכלול מסמך מרופא מומחה ומכתב מפורט ממנהל מוסד החינוך ומהמפקח על המוסד המסביר את הסיבות שבגינן קיצור יום הלימודים נדרש. על המסמך לכלול התייחסות לפרק הזמן שהתלמיד זקוק לו כדי לחזור לשגרת הלימודים.

2.8.3הסעת תלמידים להורים בהורות משותפת/באחריות הורית משותפת

החל משנת הלימודים התשפ"ב ישתתף המשרד בעלות הוצאות הסעה מאורגנת או החזר הוצאות נסיעה לתלמידי החינוך המיוחד שיש להם הורים בהורות משותפת/באחריות הורית משותפת.

אלה כללי הזכאות להשתתפות המשרד:

1. זכאות תלמיד להסעה לכתובות שני ההורים תחול על תלמיד העומד בכל הכללים וההנחיות המופיעים בהוראה זו. 2. בעניינם של ההורים קיימת החלטה שיפוטית או הסכם גישור שקיבל תוקף מבית משפט. הורים שאין בעניינם החלטה שיפוטית או הסכם גישור שקיבל תוקף מבית משפט, יגישו הצהרה שנחתמה בפני עורך דין על ידי כל אחד מהם, על הורות משותפת/על אחריות הורית משותפת. 3. המרחק מבית המשמורן הנוסף למוסד החינוך לא יעלה על 25 ק"מ. 4. תלמיד עם מוגבלות בשכיחות גבוהה שאינו עומד בכללי הזכאות המפורטים בהוראה זו בכתובת אחד המשמורנים, תיבחן זכאותו רק מכתובת המשמורן הנוסף. 5. ימי השהייה אצל כל אחד מההורים יהיו קבועים למשך כל שנת הלימודים.

2.8.4תנאי הזכאות להסעה מאורגנת למסגרות החינוך המיוחד במוסדות חינוך רשמיים ושאינם רשמיים

א)השתתפות המשרד בהחזר הוצאות הסעה/נסיעה בהתאם לתבחין המרחק

תלמידים עם אחת מהמוגבלויות המפורטות בטבלה להלן יהיו זכאים להשתתפות המשרד בהחזר הוצאות הסעה מאורגנת או החזר הוצאות נסיעה, בתנאי שיעמדו בתבחין המרחק: מגיל 3 עד כיתה ד' יהיה מרחק ההליכה המזערי מעל לשני קילומטרים, ומכיתה ה' ועד גיל 21 יהיה המרחק מעל לשלושה קילומטרים.

קוד המוגבלות	אפיון המוגבלות
51	משכל גבולי
55	הפרעות התנהגותיות/רגשיות
58	לקות למידה
62	עיכוב התפתחותי, תפקודי ושפתי
63	עיכוב התפתחותי, תפקודי או שפתי

ב)**השתתפות המשרד בהחזר הוצאות הסעה בהתאם למוגבלות התלמיד**

תלמידים עם אחת מהמוגבלויות שלהלן יהיו זכאים להשתתפות המשרד בהוצאות הסעה בעלות "פר מסלול" ללא צורך בעמידה בתבחין המרחק:

קוד המוגבלות	אפיון המוגבלות
65+52	מוגבלות שכלית התפתחותית קלה וחשד למוגבלות שכלית התפתחותית קלה
66+53	מוגבלות שכלית התפתחותית בינונית וחשד למוגבלות שכלית התפתחותית בינונית
69	מוגבלות שכלית התפתחותית קלה עד בינונית
67+54	מוגבלות שכלית התפתחותית קשה/עמוקה/סיעודית וחשד למוגבלות שכלית התפתחותית קשה/עמוקה/סיעודית
70	מוגבלות שכלית התפתחותית בינונית נמוכה
56	על רצף האוטיזם/A.S.D
57	הפרעות נפשיות
59	שיתוק מוחין או נכות פיזית קשה
60	חירשות וכבדות שמיעה

קוד המוגבלות	אפיון המוגבלות
61	עיוורון ולקות ראייה
*98	מחלות נדירות, על פי המלצת המערכת או המלצת המפקח על בריאות התלמיד

2.8.5שעות הלימוד הרשמיות בכיתות החינוך המיוחד

המשרד משתתף בעלות ההסעות של תלמידים עם מוגבלויות למוסדות החינוך בהתאם לשעות הפעילות הרשמיות של המוסד. יום הלימודים מתחיל בשעה 8:00 בבוקר ומסתיים בשעה הרשמית הקבועה, בהתאם לסוג הכיתה שהתלמיד לומד בה.

כל שינוי פרטני בשעת התחלת/סיום יום הלימודים הרשמי עקב טיול, מסיבה, ראש חודש וכיוצא בזה לא יחייב את המשרד במתן הסעה נוספת. שעות סיום הלימודים בחגים ובחופשות עשויות להשתנות.

2.8.6הסעת תלמידים עם מוגבלויות הלומדים בכיתות חינוך מיוחד במוסדות מוכר שאינו רשמי השייכים למחוז החרדי, בהתאם לחופשת "בין הזמנים"

המשרד משתתף בעלות הוצאות הסעה מאורגנת לתלמידים הלומדים בכיתות חינוך מיוחד שלהן אישור מתוקף חוק ללימודים בחופשת הקיץ, במוסדות חינוך השייכים למחוז החרדי.

על הבעלויות על מוסדות החינוך לבחור אחת משתי האפשרויות:

1. קיום לימודים עד 15.8 2. קיום לימודים בהתאם לחופשת "בין הזמנים"

מאחר שאין הלימה בין לוח השנה הלועזי ללוח השנה העברי, אגף הסעות יעדכן את הרשויות מדי שנה לגבי התאריכים שבהם תתקיים החופשה באותה שנת לימודים.

2.8.7הסעת תלמידים עם מוגבלויות המשולבים בכיתות רגילות במוסדות חינוך רגילים

כללי

המשרד משתתף בעלות הוצאות הסעה מאורגנת לתלמידים עם מוגבלויות שקיבלו זכאות לסל אישי בוועדת זכאות ואפיון המשולבים במערכת החינוך הרגילה, ללא צורך בעמידה בתבחין המרחק, למוגבלויות שלהלן: על רצף האוטיזם, הפרעות נפשיות, נכויות פיזיות קשות, מוגבלות שכלית קלה, מוגבלות שכלית בינונית ומוגבלות שכלית קשה, עיוורון ולקות ראייה, חירשות ולקות שמיעה.

כמו כן, המשרד משתתף בעלות הוצאות הסעה מאורגנת/החזר הוצאות נסיעה לתלמידים שקיבלו זכאות לסל אישי בוועדת זכאות ואפיון והם משולבים במערכת החינוך הרגילה ובתנאי שהם עומדים בתבחין המרחק: עיכוב התפתחותי, עיכוב שפתי, משכל גבולי, לקות למידה והפרעת התנהגות/רגשית, הזכאות לליווי היא בהתאם לנהלים ולהנחיות המופיעים בחוזר זה.

השתתפות המשרד תהיה (בהתאם לימי הלימוד במערכת החינוך הרגיל כפי שקבע המינהל הפדגוגי ובהתאם למערכת שעות הלימוד של הכיתה שבה התלמיד משולב.

תנאים לקבלת השתתפות המשרד במועצות מקומיות ובעיריות ובמועצות אזוריות:

א. **במועצות מקומיות ובעיריות**

1) תלמיד הלומד במוסד החינוך באזור הרישום שנקבע לו ברשות או ברובע מגוריו בהיעדר אזורי רישום ברשות, השתתפות המשרד תינתן למוסד החינוך הקרוב ביותר למקום מגורי התלמיד, ביישוב שהוא מתגורר בו.

2) תלמיד זכאי לבחור את זרם החינוך הרצוי לו: ממלכתי, ממלכתי-דתי, מעיין החינוך התורני או החינוך העצמאי (אין המשרד מכיר בתת-זרמים בתוך הזרמים הנ"ל). תלמיד שאין בעיר מגוריו מוסד חינוך מתאים, תאושר הסעתו למוסד החינוך הנמצא ביישוב הקרוב ביותר למקום מגוריו, ובכל מקרה בהתאם למיפוי הבין-יישובי.

ב. **במועצות אזוריות**

1) התלמיד לומד בתחום המועצה.

2) תלמיד זכאי לבחור את זרם החינוך הרצוי לו: ממלכתי, ממלכתי-דתי, מעיין החינוך התורני או החינוך העצמאי (אין המשרד מכיר בתת-זרמים בתוך הזרמים הנ"ל). תלמיד שבתחום המועצה האזורית שהוא מתגורר בה אין מוסד חינוך מתאים, תאושר הסעתו למוסד החינוך הנמצא ביישוב הקרוב ביותר למקום מגוריו, ובכל מקרה בהתאם למיפוי הבין-יישובי.

2.8.8הסעת תלמידים נכים או מוגבלים עקב תאונה או מחלה הלומדים במוסדות חינוך רשמיים

1)תלמיד שנפגע בתאונה או הסובל ממחלה, **למעט תאונת דרכים**, ובידו אישור רפואי מנומק ומפורט כי אינו יכול להגיע לבית הספר בכוחות עצמו, זכאי להסעה. באישור הרפואי יצוין משך הזמן שהאישור תקף לגביו.

2)במקרה של נכות עקב תאונת דרכים הרשות המקומית רשאית לתבוע את החזר הוצאות הנסיעה מחברת הביטוח של הרכב המעורב בתאונה.

3)תלמידים נכים, הלומדים בבתי ספר רגילים, ואשר עקב נכותם אינם מסוגלים להגיע בכוחות עצמם לבית הספר, זכאים להסעה ללא קשר למרחק.

3. ליווי תלמידים בהסעות מאורגנות

3.1. כללי

המשרד משתתף בהוצאות ליווי תלמידים עם מוגבלות. האחריות לביצוע הליווי לתלמיד עם מוגבלות הנמצא זכאי לליווי חלה על הרשות המקומית שבתחום שיפוטה הוא גר. הרשות תקבל את השתתפות המשרד בהוצאות ליווי בעבור כל תלמיד זכאי המוסע על ידה למוסד חינוך. הרשות המקומית תוודא שהתקבל אישור משטרה לגבי המלווה, כאמור בחוק למניעת העסקה של עברייני מין.

3.2. כישורי המלווה

לא יהיה אדם מלווה, אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:

- מלאו לו 18 שנים לפחות.

- הוא בעל ידע בשפה העברית או הערבית או שתיהן, לפי העניין, לרבות קרוא וכתוב.

- אין לו מגבלה רפואית המונעת ממנו למלא את תפקידו.

- יש ברשותו אישור שעבר סמוך לכניסתו לתפקיד, או סמוך לאחר כניסתו לתפקיד, הדרכה בנושא עזרה ראשונה, לרבות בנושא החייאת ילדים.

- עליו לעבור רענון עזרה ראשונה פעם בשנתיים.

3.3. תפקידי המלווה בהסעה

1. המלווה ידאג לשלומו ולבטיחותו של הילד עם המוגבלות, יהיה קשוב לצרכיו וישמור על ציודו. 2. המלווה לא ישאיר ילד עם מוגבלות ברכב ההסעה ללא פיקוח והשגחה; לעניין זה נוכחות נהג ההסעה ברכב לא תיחשב פיקוח והשגחה, אלא במקרים חריגים ולזמן קצר בלבד, לרבות לצורך ליווי ילד אל שער מוסד החינוך וממנו. 3. המלווה יוריד ילד עם מוגבלות מההסעה למוסד החינוך רק כאשר איש צוות ממוסד החינוך נמצא במקום כדי לקבל אותו. 4. המלווה יוודא, לפני תחילת ההסעה, שבידיו רשימה של כל הילדים עם המוגבלות האמורים לנסוע באותה הסעה ופרטי הקשר עם מוסד החינוך של כל ילד. כמו כן הוא יהיה אחראי שכל הילדים המיועדים לנסוע בהסעה ייאספו לפי הרשימה האמורה. 5. המלווה יוודא בעת קבלת ילד להסעה כי נמצא עימו כל הציוד הרפואי הנחוץ לו. 6. המלווה יוודא כי כל הילדים עם מוגבלות חגורים במהלך כל הנסיעה וכן כי כל הילדים עם מוגבלות הזקוקים לכך לצורך נסיעה ברכב חגורים במושב בטיחות או במושב מגביה, כהגדרתם בתקנות התעבורה. 7. המלווה יוודא כי אין ברכב כל חפץ העלול לפגוע בילד עם המוגבלות הנוסע בו ושתיקי הילדים מונחים במקום שאינו יוצר סיכון. כל חפץ כבד ברכב ההסעה יהיה רתום למושב פנוי או למהדקים ברצפת הרכב. 8. המלווה יהיה נוכח במשך כל ההסעה וישב במקום שאפשר לראות ממנו את כל הנוסעים. 9. אם מוסד החינוך הוא גן ילדים יביא המלווה את הילד עם המוגבלות עד תחילת יום הלימודים אל תוך כיתת גן הילדים עם הציוד הנדרש, כולל ציוד רפואי, וימסור אותו לאיש הצוות האחראי לקבלו. 10. המלווה יוריד את הילד עם המוגבלות מהרכב ויעלה אותו לרכב מדלת שאינה פונה לכיוון הכביש, אלא אם המתקן להורדת כיסאות גלגלים ממוקם בצידו האחורי של הרכב. 11.

בעת הגעת ההסעה ליעדה לאחר הלימודים ימסור המלווה את הילד לידי האחראי, או לאדם אחר מטעמו שהאחראי אישר מראש. במקרה שלא נמצא במקום אחראי או אדם אחר כאמור, לא יורד הילד עם המוגבלות מההסעה, והמלווה ייצור קשר עם האחראי. בהעדר קשר עם האחראי יפנה המלווה לממונה ברשות המקומית ויפעל על פי הנחיותיו. 12. המלווה ידווח לממונה על כל אירוע חריג הקשור לשלומו של ילד עם מוגבלות שהתרחש בהסעה, והמלווה והממונה ידווחו לאחראי על הילד על האירוע החריג סמוך ככל האפשר להתרחשותו ולא יאוחר מ־12 שעות לאחר שאירע. 13. בסיומה של ההסעה יבדוק המלווה את רכב ההסעה ויוודא שלא נותרו בו ילד עם מוגבלות או ציוד של אחד הנוסעים.

3.4. המוגבלויות המזכות בליווי

קוד המוגבלות	אפיון המוגבלות
53 + 66	מוגבלות שכלית התפתחותית בינונית וחשד למוגבלות שכלית התפתחותית בינונית
69	מוגבלות שכלית התפתחותית קלה עד בינונית
67 + 54	מוגבלות שכלית התפתחותית קשה/עמוקה/סיעודית וחשד למוגבלות שכלית התפתחותית קשה/עמוקה/סיעודית
70	מוגבלות שכלית בינונית נמוכה
55	הפרעות התנהגותיות/רגשיות (בתנאי שיש זכאות להסעה)
56	על רצף האוטיזם/A.S.D
57	הפרעות נפשיות
59	שיתוק מוחין או נכות פיזית קשה
60	לקות שמיעה (רק בעבור תלמידים שעברו ניתוח להשתלת שתל קוכליארי, שנה מיום הניתוח או עד כיתה ג' ועד בכלל, ובעבור תלמידים בוגרים עד שנה מיום הניתוח)

3.5. ליווי ילדי גנים

בנוסף המשרד משתתף בעלות הוצאות ליווי של ילדי גנים עם המוגבלויות שלהלן:

קוד המוגבלות	אפיון המוגבלות
62	עיכוב התפתחותי
63	עיכוב שפתי

קוד המוגבלות	אפיון המוגבלות
58	לקות למידה
51	משכל גבולי
52 + 65	מוגבלות שכלית התפתחותית קלה וחשד למוגבלות שכלית התפתחותית קלה
60	חירשות ולקות שמיעה
61	עיוורון ולקות ראייה

השתתפות המשרד בהוצאות הליווי היא לרכב ההסעה, בתנאי שלא מוסעים בו תלמידים זכאי ליווי שהמשרד מעביר בעבורם את השתתפותו.

3.6. אחות מוסמכת בהסעה

3.6.1 המשרד משתתף בעלות ההוצאות להעסקת אחות מוסמכת. בקשות לליווי של אחות מוסמכת בהסעה יוגשו **רק** בעבור תלמידים הנמצאים במצבים מסכני חיים.

3.6.2 התנאי לאישור הבקשה הוא שלתלמיד יש אחות צמודה בבית הספר במהלך כל יום הלימודים. באחריות המפקח על הבריאות לבדוק את הצורך בליווי האחות מול הרופא החתום על המסמך, באמצעות משרד הבריאות, ולהעביר את המלצתו ואת המלצת משרד הבריאות לאישור ועדת ההסעות המרכזית.

3.6.3 האחריות למציאת אחות שתלווה את התלמיד בהסעה היא של הרשות המקומית, וכך גם ההתקשרות עימה.

3.6.4 אופן הגשת הבקשה: הבקשה תכלול מסמך רפואי עדכני של רופא מומחה לגבי הצורך באחות צמודה לליווי בהסעה, וכן מכתב הסבר מנומק של הרשות לבקשה, הכולל את פרטי ההסעה הנדרשת, את מספר הילדים בהסעה, את מסלול ההסעה ואת משכה. בנוסף תכלול הבקשה מסמך ממנהל מוסד החינוך המצהיר כי לתלמיד יש אחות צמודה במוסד החינוך.

3.6.5 במקרה שהתלמיד שהאחות מוצמדת אליו נוסע בהסעה עם תלמידים נוספים הזכאים לליווי על הרשות להציב מלווה עבור התלמידים האחרים. בשום מקרה לא תשמש האחות מלווה לכלל התלמידים המוסעים.

3.6.6 אופן ביצוע התשלום

א. הרשות תעביר למחוז הסכם העסקה שנחתם בינה לבין האחות, הכולל את עלות העסקתה, חתום על ידי גזבר, וההסכם יועבר על ידי המחוז למינהל לכלכלה ולתקציבים.

ב. התשלום יתבצע על ידי המינהל לכלכלה ולתקציבים בשתי פעימות: הראשונה בדצמבר והשנייה ביוני.

ג. אחוז ההשתתפות של המשרד בעלות של העסקת האחות יעמוד על 75%.

3.6.7מלווה אישי בהסעה

במקרים חריגים, שבהם תלמיד זקוק למלווה אישי בהסעה בשל מצבו, בסמכות מנהל האגף לאשר זאת. לא יינתן תקציב נוסף לרשות בגין הצמדת מלווה לתלמיד הנמצא זכאי לליווי בהתאם להוראה זו.

4. הסעות מורים

4.1. כללי

הנחיות אלו חלות על עובדי הוראה שהם עובדי משרד החינוך המשובצים במוסדות חינוך רשמיים בלבד – גני ילדים מעורבים (גילי 3-4 וחובה), גני ילדים חובה, בתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים.

4.2. קצובת נסיעה

עובדי הוראה הנזקקים להסעה בתחבורה ציבורית ממקום מגוריהם למוסד ובחזרה יהיו זכאים לקצובת נסיעה או להחזר הוצאות נסיעה. בקשות לקבל קצובת נסיעה תוגשנה לגזברויות בלשכות המחוזיות של המשרד.

4.3. הסעה מאורגנת

א.כעיקרון לא חלה על משרד החינוך חובה על פי חוק, ואף לא על פי הסכמים פרופסיונליים, לארגן ולממן הסעות של עובדי הוראה בתחבורה מאורגנת מיוחדת. במקרים שבהם עובדי הוראה נזקקים להסעה מאורגנת (כאמור בסעיף קטן 3.4 ד' להלן), ובהעדר אפשרויות להשתמש בקווי תחבורה ציבורית, **המשרד רשאי להחליט על הסעה מאורגנת.**

ב.מנהלי המחוזות יביאו בחשבון את מרכיב ההסעה כמרכיב בעדיפות גבוהה בשיבוץ עובדי הוראה. שיבוץ זה ייעשה על פי המלצת מנהל מחוז, או מי שהוסמך על ידו, ובאישור אגף כוח אדם בהוראה.

4.4. כללים לארגון הסעה

א.ההחלטה על "הסעה מאורגנת" מחייבת אישור מוקדם של ועדת ההסעות המחוזית.

ב.הרשות המקומית שעובדי ההוראה מוסעים אליה תהיה אחראית לארגון ההסעות, ותקבע, במידת הצורך, מקום איסוף מרכזי לעובדי ההוראה המוסעים. על הרשות המקומית מוטלת החובה לבצע את ההסעות המאורגנות תוך חיסכון מרבי, גם אם הדבר מחייב שילוב הסעות מורים מרשויות שונות בהסעה אחת.

ג.אין לארגן הסעת מורים מיוחדת או לשלם קצובת נסיעה למורים במקרים שבהם אפשר לשלב הסעת מורים עם הסעות תלמידים הקיימות באזור. במידת האפשר יש לבצע הסעות ברכב הרשות המקומית כשעלות הסעה מסוג זה זולה יותר. מנהלי בתי הספר מתבקשים לגלות עירנות ולא לאשר בקשה לקצובת נסיעה למורים המצטרפים להסעות תלמידים.

ד.אין לארגן הסעת מורים מיוחדת במקרים שבהם אפשר להשתמש בתחבורה ציבורית רגילה.

ה.אם אפשר, יש להסיע עובדי הוראה למקום עבודתם מן הכביש הראשי. במקרה זה תכוסינה הוצאות הנסיעה בתחבורה הציבורית במלואן עד לכביש הראשי וכן ממנו, בסיום יום העבודה.

ו.הסעה מאורגנת לשני הכיוונים תאורגן פעם ביום, על-פי לוח זמנים המתואם עם מנהלי בתי הספר. על מנהלי בתי הספר לבנות את מערכת השיעורים בצורה היעילה ביותר, באופן שאפשר יהיה להסתפק באיסוף אחד בלבד וכן בפיזור אחד בלבד.

ז.לא תאורגן הסעה מיוחדת למורים במקום שבו התלמידים עושים את הדרך ברגל.

ח.ועדת ההסעות המחוזית תאשר הסעות מאורגנות אך ורק בכפיפות למסגרת תקציבית שנתית שתאושר.

ט.מנהלי המחוזות, יחד עם ועדת ההסעות המחוזית, ישקלו, בין היתר, בעת ההחלטה על שיבוץ עובדי הוראה גם את עניין הגעתו של עובד ההוראה לבית הספר ואת עלותה של ההסעה.

י.עובד הוראה המקבל שיבוץ יהיה חייב לבדוק בעת השיבוץ את אפשרות הגעתו לבית הספר, ולא יוכל לבוא בטענות לאחר השיבוץ על חוסר אפשרות להגיע.

יא.אין לאשר החזר הוצאות או הסעה מאורגנת לעובדי הוראה לאספות הורים או מורים, לביקורי בית וכיוצא בזה, אם הם מקבלים קצובת נסיעה. פיצוי על כך משולם לעובדי הוראה אלה במסגרת הסכמי השכר (סעיף 17 להסכם השכר לשנים 1978-1980).

יב.עובדי הוראה המשתמשים ברכבם הפרטי לצורך הגעתם לבית הספר יוכלו לקבל החזר הוצאות נסיעה על פי תעריפי התחבורה הציבורית הנהוגים באזור, או, לחלופין, המשרד ישקול החזר הוצאות נסיעה ברכב פרטי לפי תעריפי החשב הכללי (החזר הוצאות "משתנות" בלבד). הוצאות אלו תדווחנה במסגרת "קצובת נסיעה".

יג.מורים עובדי משרד החינוך שאינם מקבלים קצובת נסיעה בשל העובדה שהם נהנים מהסעה מאורגנת יכולים להגיש על גבי טופס אש"ל את חשבון נסיעותיהם בתפקיד (לדוגמה: לאספות הורים או מורים, לביקורי בית וכיוצא בזה). מורים אלה יגישו את הדיווח לפי תעריפי התחבורה הציבורית (הם אינם חייבים לנסוע דווקא בתחבורה ציבורית), ויקבלו את ההחזר עד לתקרה שנקבעה. התקרה תעודכן מעת לעת על ידי חשב המשרד.

יד.לעובד הוראה המאחר להסעה המאורגנת לא תוחזרנה הוצאות הנסיעה בתחבורה אחרת.

טו.בקשות של עובדי הוראה לארגון הסעה תוגשנה על ידי העובד על-גבי טופס "בקשה להסעה מאורגנת" אל מנהל המחלקה לחינוך ברשות המקומית לא יאוחר מיום 15 ביוני בכל שנה. מנהל המחלקה לחינוך יגיש את הבקשה לאישור הוועדה המחוזית כמקובל לגבי הסעת תלמידים. אפשר להשיג טופסי "בקשה להסעה מיוחדת" בלשכות המחוזיות של משרד החינוך.

טז.במקרים של הסעות מאורגנות המבוצעות ברכב של רשויות מקומיות או אזוריות (צהוב) תחושב העלות בהתאם לנהלים שנקבעו בהסעות תלמידים באותה עת.

נספח א- הנחיות ביטחון ובטיחות בהסעות ובמפרצי חנייה

הערה: הנחיות אלה נלקחו בחלקן הגדול מתוך הוראת הקבע 139, בחוזר עח/12, "מעטפת הבטיחות הפיזית לזהירות בדרכים".

1.כללי

1.1הרשות המקומית אחראית על ארגון ההסעות של התלמידים אל מוסדות החינוך ומהם.

1.2כאשר תלמידים מגיעים בהסעות מאורגנות, המורידות את התלמידים בו-זמנית מכמה אוטובוסים בצמוד למוסד החינוכי, נוצר מצב של הצטברות מאות תלמידים בו-זמנית באותה נקודת הורדה/העלאה העלולה לשמש יעד לפיגוע.

ההנחיות בסעיף זה נועדו לפרט את הפעולות שיש לבצע לצורך אבטחת ביטחונם של תלמידי מערכת החינוך בבתי הספר שיש בהם הסעות, יחד עם הרשות המקומית ועם המשטרה שעיקרן:

-מיפוי בתי הספר ומספר התלמידים המרבי המצטבר באותה נקודת זמן הן בתחילת יום הלימודים והן בסיומו (בעת פיזור התלמידים)

-קיום סיור בנקודת ריכוז התלמידים על ידי קב"ט מוסדות החינוך הרשותי, בלוויית קצין אבטחה תחנתי/מרחבי/מחוזי של משטרת ישראל, וקביעת תוכנית האבטחה.

1.3האבטחה במפרצי החנייה (בנקודות ריכוז התלמידים) תתבסס על -

-מערך האבטחה של משטרת ישראל באותה רשות, בהתאם להיערכות המחוז/המרחב/התחנה המשטרתיים;

-סריקות בוקר יסודיות על ידי מאבטחי המוסד החינוכי שבצמוד לבית ספרם יש תחנות הסעה.

1.4האחריות הכוללת לאבטחת מפרצי החנייה ונקודת ריכוז התלמידים בהסעות היא על משטרת ישראל.

2.הנחיות ביטחון בהסעות

2.1כללי

2.1.1ההנחיות בנושא אבטחת הסעות תלמידים הן פועל יוצא של מצב הביטחון באזורים השונים. ההנחיות מתואמות עם גורמי הביטחון האחראים: צה"ל ומשטרת ישראל.

2.1.2 נוסף למובא בהמשך גורמי הביטחון והבטיחות האחראים מוסמכים לקבוע ולשנות את סדרי האבטחה של הסעות התלמידים בהתאם לצורכי הביטחון והבטיחות שייקבעו מעת לעת.

2.1.3נהג המסיע תלמידים יהיה בעל אזרחות ישראלית.

2.1.4אפשר לסווג את ההסעות כדלקמן:

א.הסעות בתחום היישוב העירוני

ב.הסעות בתחומי המועצות האזוריות/המועצות המקומיות (בעיקר הסעות לבתי ספר אזוריים) ורשויות "קו התפר"

ג.הסעות בקו העימות וביהודה ובשומרון.

2.2הנחיות ומרכיבי אבטחה וביטחון

2.2.1חימוש ומיגון

א.בהסעות המבוצעות על ידי רשויות מקומיות אל מחוץ לתחום היישוב מומלץ שהנהג יהיה חמוש באקדח.

ב.בהסעות המבוצעות על ידי המועצות האזוריות (בעיקר הסעות לבתי ספר אזוריים ועל ידי רשויות "קו התפר") מומלץ שהנהג יהיה חמוש באקדח.

ג.בהסעות ברחבי יהודה ושומרון, שבהן האחריות על הביטחון השוטף, ובכלל זה אבטחת הסעות התלמידים, היא על צה"ל, על הנהג להיות חמוש באקדח.

2.2.2אבטחה וביטחון

א.הסעות תלמידים באזורי יהודה ושומרון תתבצענה בכלי רכב ממוגני ירי ו/או על פי הנחיות צה"ל.

ב.דלתות הרכב וחלונותיו יהיו סגורים בכל השלבים של הסעת התלמידים בשטחי יהודה ושומרון.

ג.אבטחת האוטובוס בחנייה

1)בעת חניית האוטובוס יש לוודא שהדלתות והחלונות נעולים.

2)אין להחנות אוטובוסים בחניונים לא מסודרים.

3)אין לבצע הסעות של תושבי השטחים/הרשות הפלסטינית ברכבים להסעות תלמידים בכל עת.

4)לפני כל העלאת תלמידים לאוטובוס יש לבצע בדיקה על פי הטופס בנספח ד בחוזר עט/4.

2.2.3קשר

א.כל רכב המסיע תלמידים יצויד במכשיר קשר למוקד כלשהו.

ב.בהסעות המבוצעות על ידי המועצות האזוריות בתחומי הקו הירוק ורשויות "קו התפר" יהיו כל כלי הרכב מצוידים במכשיר קשר למוקד ביטחוני – הממשל הצבאי או המשטרה או הרשות המקומית – או למוקד ביטחוני אחר.

3.הנחיות בטיחות בהסעות

3.1הסכנות בהסעות מאורגנות

- תאונה במהלך העלייה לרכב ההסעה והירידה ממנו - אלימות והתפרעות של תלמידים במהלך הסעה מאורגנת - חוסר תשומת לב של הנהג והשארת ילד ברכב ההסעה בתום הנסיעה - תאונה של ילד היורד מההסעה ונדרש לחצות כביש בדרך לביתו.

3.2בעלי תפקידים המשפיעים על הבטחת הבטיחות בהסעות מאורגנות אל מוסד החינוך וממנו

3.2.1מנהל המוסד

א.**פעולות לתכנון:** המנהל ישקול מינוי רכז הסעות ומינוי נאמני הסעות וייזום פעולות חינוך והסברה במהלך השנה.

ב.**שיתוף ההורים**: מנהל המוסד ישתף את ההורים, וידריך וינחה אותם בכל הנוגע לאחריותם הישירה להתנהגות הילדים בתחנת האיסוף וההורדה, בזמן הנסיעה, בחציית כביש וכדומה.

ג.**בדיקה של אירועים חריגים והפקת לקחים**: מנהל המוסד יקבע נהלים פנימיים להתנהגות במקרה שילד אינו מגיע למוסד החינוך.

ד.**הסעות תלמידים בחינוך המיוחד:** בהסעות לתלמידי החינוך המיוחד ידאג המנהל לוודא שהמלווים מתודרכים בכל הנוגע לבטיחות ההסעה על ידי הרשות המקומית.

3.2.2המחנך

א.מחנך הכיתה יתדרך את תלמידיו בהנחיות ובהוראות להתנהגות בטוחה בהסעות.

ב.המחנך יעודד את תלמידיו לדווח על אירועים חריגים בהסעות. עליו לבדוק אירועים אלו, לנתח אותם עם התלמידים ולהעביר את הלקחים מהם להנהלת בית הספר.

ג.המחנך יברר אם תלמיד הנעדר מן השיעור היה בהסעה באותו יום.

3.2.3המורה התורן

המורה התורן, המגיע לבית הספר ב-7.30 בבוקר ועוזב אותו בסוף היום, ייתן את דעתו בין השאר גם לכל הקשור בהסעות: עלייה בטוחה להסעה, איסור מעבר מאחורי רכב ההסעה ומלפניו, סיוע לילדים קטנים סביב ההמולה וההתגודדות במסופים ושמירה על סדר ועל התנהגות נאותה במסופי ההסעה.

3.2.4רכז התחבורה ברשות המקומית

א.רכז התחבורה ברשות המקומית ידאג למפות את כל תחנות האיסוף וההורדה של הילדים ברשות המקומית ויוודא שתחנות אלו מאפשרות גישה בטוחה לרכב ההסעה, ללא הפרעה לתנועה הזורמת.

ב.רכז התחבורה ידאג שהורדת הילדים תתבצע בצד שבו נמצא מוסד החינוך ובצד שבו נמצא ביתו של התלמיד.

ג. רכז התחבורה ידאג לתדרך את חברות ההסעה ואת הנהגים שלהן בנושאים הנוגעים לבטיחות בהסעות.

ד.רכז התחבורה יתחקר כל אירוע חריג במהלך ההסעות על פי הנחיות הרשות ויהיה בקשר רצוף עם ההנהלות של מוסדות החינוך ועם רכזי ההסעות כדי לעדכן אותם בממצאי בדיקות האירועים החריגים ובטיפול המחייב הנדרש.

ה.הרכז יוודא שכלי הרכב של חברות ההסעה עומדים בדרישות משרד התחבורה ובתקנות המחייבות להסעות ילדים.

3.3הסעת תלמידים בהסעות מאורגנות

3.3.1חברת ההסעה וכלי הרכב שברשותה

א.חברת ההסעה מחויבת לשאת רישיון הפעלה בתוקף מהמפקח על התעבורה במשרד התחבורה. כמו כן, הסעת התלמידים תבוצע ברכב שהותאם להסעת נוסעים והורשה לכך על ידי רשות הרישוי, כגון אוטובוסים או אוטובוסים זעירים ציבוריים, מוניות וטיוליות שמותקנות בהם חגורות בטיחות.

ב.לחברה יהיה מינוי בתוקף של קצין בטיחות בתעבורה אשר קיבל מינוי מהאגף לקציני בטיחות במשרד התחבורה.

ג.נהג המסיע 9 תלמידים או יותר, בכל גיל, יהיה בעל רישיון להסעת תלמידים. על הרישיון שברשותו תהיה חותמת "רשאי להסיע תלמידים". אם הרישיון ניתן לנהג לאחר 1996 אין צורך בחותמת.

ד.חברת ההסעה תקפיד על הוראות הדין בעניין שעות נהיגה ומנוחה.

ה.רכב ההסעה יהיה אך ורק מחברה המעסיקה קצין בטיחות בתעבורה.

ו.רכב ההסעה יהיה תקין, בן 10 שנים לכל היותר, שעבר את כל הבדיקות הנדרשות והוא בפיקוח של קצין בטיחות בתעבורה.

ז.כלי הרכב יכללו את כל האבזרים והציוד הנדרשים על ידי משרד התחבורה מכלי רכב המשמשים להסעת נוסעים ותלמידים, לרבות ערכת מילוט, מזגן, ערכת עזרה ראשונה וערכת כיבוי אש.

ח.כלי הרכב המסיעים תלמידים יצוינו באופן בולט, באמצעות שלט "הסעת תלמידים" ושלט נוסף המפרט בצורה ברורה את יעדי הנסיעה.

ט.חל איסור מוחלט על הדבקת מדבקות ו/או על התקנת וילונות אטומים מכל סוג שהוא על כל חלונות הרכב, אשר מונעים אפשרות צפייה מבחוץ לתוך הרכב במקרה של חשד שנשכח ילד ברכב ההסעה.

י.הנסיעה תתבצע רק כאשר התלמידים ישובים במושבי הרכב וחגורים בחגורות בטיחות ובהתאם לרישיון. לא יוסעו תלמידים בעמידה, גם אם רישיון הרכב מתיר זאת. למען הסר ספק, חל איסור על הסעה בעמידה של מבוגרים שאינם תלמידים ברכב ההסעות.

יא.כלי הרכב המיועדים להסעת נכים ומוגבלים יהיו בהתאם למפרט הטכני להסעת נכים של אגף הרכב במחלקת התקינה במשרד התחבורה.

3.3.2ארגון סדרי ההסעה במסוף ההסעות הבית-ספרי

א.הרשות המקומית, תוך שיתוף פעולה עם מנהל בית הספר, תקבע את תחנות האיסוף וההורדה. מומלץ כי תחנות אלה תיקבענה במקומות שבהם הילדים לא יוכרחו לחצות כבישים לפני עלייתם על הרכב המסיע ואחרי רדתם ממנו.

ב.אם יש תלמידים המסיימים מוקדם יותר את הלימודים ואמורים להמתין להסעה, על מנהל בית הספר לקבוע סידורים מתאימים שיבטיחו כי התלמידים נמצאים תחת השגחה. התקנתן ותחזוקתן של תחנות הסעה לתלמידים היא באחריות הרשות המקומית/הבעלות.

ג.מסוף ההסעות הבית-ספרי

1)המסוף יאושר על ידי הרשות המוסמכת, וכל קווי ההסעה ישולטו.

2)תוקמנה גדרות-מגן להפרדת התלמידים מאזור התנועה, והתלמידים לא יורשו להימצא באזור זה.

3)יש לשאוף כי מסלול התנועה בתחנה יאפשר יציאה ללא שימוש בהילוך אחורי. במקרים שחייבים להשתמש בהילוך אחורי יפעל הנהג על פי ההנחיות הבטיחותיות המחייבות בתקנות התעבורה.

4)האחריות לסדר ולמשמעת במסוף היא של הנהלת המוסד החינוכי. מנהל המוסד ימנה מורים תורנים במידה מספקת שיפקחו על הסדר בעת העלאת התלמידים ויוודאו שהתלמידים לא ייכנסו לאזור התנועה או יחצו אותו.

ד.מומלץ לבית הספר לקבוע נאמני הסעות מתוך תלמידי הכיתות הבוגרות ולהכשיר אותם לפעול כמסייעים על שמירת הסדר והבטיחות בתחנות ההסעה.

ה.האחריות לתקינות הפיזית של תחנות ההסעה, להסרת מפגעים, לסדרי ההיסעים ולמילוי ההנחיות על ידי הנהגים היא של הבעלות/הרשות המקומית.

ו.העלאת תלמידים והורדתם במסוף תתבצע באמצעות הדלת הקדמית בלבד.

ז.העלאת תלמידים והורדתם במסוף תתבצע בתחנה המיועדת, בצמוד לפתח ההעלאה וההורדה בלבד.

ח.יותקן שילוט אזהרה בולט ועליו הכיתוב "שטח תמרון אוטובוסים – הכניסה אסורה".

ט.סדרי ההסעה יהיו ברורים ויובאו לידיעת התלמידים והוריהם. סדרים אלו יכללו התנהגות באירועים חריגים (תאונות, פגיעה חבלנית, שרפה).

י.מנהל בית הספר ומוריו יסבירו לילדים את כללי ההתנהגות והזהירות בדרכים (עלייה על הרכב וירידה ממנו, איסור הוצאת ראש או ידיים מן הרכב, חציית כבישים תוך שימת לב וכדומה).

יא.מנהל בית הספר ידאג להעביר לתלמידים הוראות התנהגות בתחנת ההסעה ובזמן הנסיעה, ובנוסף יעביר דף להורים כדי לסייע להם להדריך את ילדיהם בהוראות האלו:

1) אין לרוץ אל רכב הסעה העומד בתחנה או מתחיל בנסיעה.

2) בשעת ההמתנה להסעה יש לעמוד על המדרכה, במרחק של צעד אחד לפחות משפתה. במקום שאין מדרכה יש להמתין ליד עמוד התחנה במרחק שני צעדים משפת הכביש.

3) אין לשחק בתחנת ההסעה.

4) הגיע רכב ההסעה לתחנה, יש להמתין עד שהוא נעצר לחלוטין ולעלות אליו בטור ולפי התור.

5) הכניסה לרכב ההסעה והיציאה ממנו תהיינה בדלת המיועדת לעליית נוסעים, כלומר בדלת הקדמית בלבד.

6) הנסיעה תהיה כאשר התלמיד חגור בחגורת בטיחות.

7) אין להוציא את הידיים או את הראש מהחלון.

8) אין לרדת מהרכב כל עוד הוא בתנועה.

9) יש לרדת מהרכב בזהירות ובמתינות וכאמור לעיל רק מהדלת הקדמית. יש לזכור כי באוטובוס גובה המדרגות עולה על הגובה המקובל.

10) אסור באיסור חמור להפריע לתלמיד אחר לרדת מרכב ההסעה או לדחוף אותו החוצה.

11) אחרי הירידה יש להתרחק מיד מרכב ההסעה ולחכות על המדרכה עד שייסע. אין לחצות את הכביש לפני רכב ההסעה או מאחוריו.

12) מנהלי בתי הספר ומוריו יבהירו לילדים כי במקרים של התפרעות ברכב או גרימת נזק לרכב בעת הנסיעה תופעלנה סנקציות נגד המתפרעים או גורמי הנזק, ובכלל זה השעיה מההסעה לתקופה מסוימת וכן תשלום פיצויים על הנזק שנגרם. ההשעיה תבוצע בתיאום עם הרשות המקומית, עם מנהל בית הספר ועם הורי התלמיד, וכל הגורמים האלה יקבלו דיווח על משך ההשעיה.

3.3.3ליווי בהסעה על ידי מבוגר

א.רצוי שרכב המסיע ילדים ילווה על ידי אדם מבוגר (הורה, מורה וכדומה), ובמיוחד בהסעות אזוריות שבהן מסלול הנסיעה ארוך.

ב.ליווי על ידי מבוגר הוא חובה בהסעת תלמידי החינוך המיוחד הזכאים לליווי בהתאם לחוק (ראה בנספח ב לעיל). למען הסר ספק מודגש כי על המלווה לשבת עם התלמידים המלווים במושב האחורי של הרכב. בשום מקרה לא ישב המלווה במושב שליד הנהג.

ג.אם ילד היורד מרכב ההסעה צריך לחצות כביש, יעשה זאת המלווה יחד אתו. בסוף הנסיעה יוודא המלווה שלא נשאר ילד ברכב.

3.3.4

א.בהסעת תלמידי החינוך המיוחד – ללא קשר לסוג הלקות, ובכלל זה לקויות קלות – חובה על ההורים לדאוג כי בהסעת האיסוף בבוקר ימתין עם התלמיד ליד ביתו אדם מבוגר עד הגעת רכב ההסעות. כמו כן עליהם לדאוג כי בהסעת הפיזור בצהריים מבית הספר לבית התלמיד ימתין בתחנת ההורדה ליד בית התלמיד אדם מבוגר שיקלוט את התלמיד ויוביל אותו לביתו.

ב.אין לאפשר את המתנת התלמיד לבדו עד להגעת רכב ההסעה בבוקר, ואין לאפשר הורדה ליד הבית והשארת התלמיד לבדו בדרכו לביתו בצהריים. זאת למעט מקרה שבו יעבירו ההורים למנהל אגף החינוך ברשות המקומית הצהרה בכתב חתומה בפני עו"ד כי התלמיד מסוגל ורשאי להישאר לבד וכי הם אחראים בלעדית לילדם בכל אירוע שעלול לקרות לילדם כתוצאה מירידה עצמאית מההסעה ופוטרים את משרד החינוך והרשות המקומית מכל אחריות לאירוע כאמור. .

ג.בהתאם לתקנות החוק להסעה בטיחותית לילדים ולפעוטות בעלי מוגבלות, התשנ"ד-1994, הסעות של תלמידים מהחינוך המיוחד תלווינה על ידי מבוגר שיוצב לתפקידו על ידי הרשות המקומית המלווה יעבור תהליך הכשרה הכולל הדרכה למצבי חירום, ויכיר את דרכי התקשורת להורי הילדים, למוקד העירוני וכן למשרדו של רכז התחבורה וההסעות של הרשות.

ד.כלי הרכב המסיעים ילדי חינוך מיוחד שמגבלותיהם מפורטות ברשימה לעיל יהיו מצוידים במושב בטיחות המיועד לילדים עד גיל 3 ובמושב מגביה (בוסטר) המיועד לילדים מגיל 3 ועד גיל 8, כמתחייב מתקנת התעבורה בנושא זה, ובחגורות בטיחות תקניות לכל הנוסעים.

3.3.5הנחיות בטיחות לנהג

א.הנהג אינו רשאי לשנות את מסלול הנסיעה על דעת עצמו.

ב.הנהג אינו רשאי, בשום מקרה, לעזוב את רכב ההסעה כל עוד נמצאים בו תלמידים. למען הסר ספק, הנחיה זו מחייבת גם אם הנהג מדומם את המנוע לפני עזיבת הרכב.

ג.העברת תלמידים מרכב לרכב מותרת אך ורק בתחום מוסד חינוכי או בתחום מתקן ציבורי שבאחריותה של הרשות המקומית.

ד.פקחים מטעם הרשות/הבעלות ינחו את הנהגים ויבדקו את עמידתם בדרישות האלו:

1)כשמגיעים לתחנת האיסוף על הנהג לפתוח את הדלת הקדמית בלבד ולדאוג שהתלמידים ייכנסו לרכב בצורה מסודרת.

2)אין להסיע תלמידים בעמידה.

3)במהלך הנסיעה על הנהג להיות עירני גם למתרחש בתוך הרכב (הוצאת ידיים וראש מחוץ לרכב, התנהגות פרועה של תלמידים והתנהגויות מסוכנות אחרות).

4)כשמגיעים לתחנת היעד יאפשר הנהג ירידה מהרכב אך ורק דרך הדלת הקדמית.

5)יש לשאוף כי ההורדה של הילד תתבצע בצד שבו נמצא מוסד החינוך או ביתו של התלמיד, כדי שלא ייאלצו לחצות כבישים.

6)התלמידים ייאספו בתחנות הסעה קבועות ומוסדרות מראש. אין להעלות או להוריד תלמידים במקומות מזדמנים.

7)הנהג יבדוק את הרכב בתום ההסעה כדי לוודא שלא נשאר בו ילד או חפץ.

8)חל איסור מוחלט על אחסנת דלקים מכל סוג שהוא, לרבות תוספי דלק או שמן וכל חומר דליק או מסוכן אחר, בתא המטען של הרכב או בכל מקום אחר בו.

3.3.6 **גיל ילד היושב ליד הנהג בהסעת תלמידים מאורגנת (לא במכוניות פרטיות)**

א.על אף האמור בתקנה 83 א' לתקנות התעבורה כי מותר להושיב במושב הקדמי של הרכב ילד מגיל 3 עד גיל 8, בתנאי שהוא יושב על מושב מגביה (בוסטר), אין להושיב תלמיד שטרם מלאו לו שמונה שנים במושב לצד הנהג.

ב.החל מגיל 8 שנים מותר להושיב ילד במושב הקדמי ללא כל אמצעי עזר, פרט לחגירתו בחגורת הבטיחות התקנית של הרכב. יש לדאוג לכוונון גובה החגורה בהתאם לגובה הילד.

ג.אשר למושב האחורי של הרכב, בכלי הרכב של חברות ההסעה – אוטובוסים, אוטובוסים זעירים ציבוריים או מוניות – אין חובת שימוש במושב מגביה (בוסטר) לגבי ילד מגיל 3 עד גיל 8, אך יש חובה לחגור חגורות בטיחות. עם זאת, מאחר שבגיל זה רק חגורות מותניים הן בטיחותיות, אין להושיב ילדים במושבים שיש בהם חגורה אלכסונית.

3.3.7 תוקפן של הוראות הבטיחות בהסעות מאורגנות על ידי הרשות או הבעלות

א.הרשות המקומית או הבעלות תדאג לביצוע כל הוראות הבטיחות המתחייבות מתקנות התעבורה של משרד התחבורה ומהוראות הבטיחות של משרדנו.

ב.הוראות והנחיות אלו בנושא בטיחות תיכללנה בנוסח המכרז והחוזה להסעות תלמידים. אי-קיום הוראות הבטיחות על ידי מסיע כלשהו יגרום לקיזוז תשלומים המגיעים לו בגין ההסעה, עד כדי הפסקת ההתקשרות עם החברה.

4.אבטחת מפרצי חנייה

4.1כללי

במערכת החינוך מתקיימות הסעות תלמידים אל מוסדות החינוך ומהם, בעיקר למוסדות חינוך שבהם לומדים תלמידים מכמה רשויות או מכמה יישובים. תלמידים אלו מגיעים בהסעות מאורגנות המפנות את התלמידים בו-זמנית מכמה אוטובוסים בצמוד למוסד החינוכי. מצב זה, המאפיין בעיקר בתי ספר של המועצות האזוריות, גורם להצטברות של מאות תלמידים בו-זמנית באותה נקודת הורדה/העלאה, העלולה לשמש יעד לפיגוע.

4.2הפעולות שיש לבצע לצורך אבטחת ביטחונם של תלמידי מערכת החינוך באותם בתי ספר

4.2.1מיפוי בתי הספר ומספר התלמידים המרבי המצטבר באותה נקודת זמן הן בתחילת יום הלימודים והן בסיומו (פיזור התלמידים)

4.2.2קיום סיור בנקודת ריכוז התלמידים על ידי קב"ט מוסה"ח הרשותי, בלוויית קצין אבטחה תחנתי/מרחבי/מחוזי של משטרת ישראל, וקביעת תוכנית האבטחה.

4.3האבטחה באותם מפרצי חנייה (נקודות ריכוז התלמידים) תתבסס על –

4.3.1מערך אבטחת מוסדות החינוך ו/או מערך האבטחה של משטרת ישראל באותה רשות, בהתאם להיערכות המחוז/המרחב/התחנה המשטרתיים;

4.3.2סריקות בוקר יסודיות על ידי מאבטחי המוסד החינוכי שבצמוד לבית ספרם יש תחנות הסעה.